

Úterý 24. března 2009

29. žádá členské státy, aby přijaly preventivní strategii sociální činnosti, jejímž cílem bude ochrana nezletilých osob, aniž by přitom docházelo ke stigmatizaci komunit přistěhovalců, a to pomocí veřejných programů a služeb sociální péče určených jak k prevenci těchto praktik (vzdělávání, výchova a osvěta v rizikových komunitách), tak k poskytování psychologické a lékařské pomoci obětem, pokud možno včetně bezplatné léčebné péče; rovněž žádá členské státy, aby hrozbu či riziko mrzačení ženských pohlavních orgánů u nezletilých považovaly za důvod, kterým je možno ospravedlnit zásah ze strany orgánů veřejné správy v souladu s právními předpisy na ochranu dítěte;

30. žádá členské státy, aby vypracovaly pokyny pro zdravotníky, pedagogy a sociální pracovníky, podle nichž by měli tyto pracovníci ohleduplně a v případě potřeby i s pomocí tlumočnicka informovat a poučovat rodiče o obrovských nebezpečích, která s sebou mrzačení ženských pohlavních orgánů nese, a o skutečnosti, že v členských státech EU představují tyto praktiky trestný čin; dále žádá členské státy, aby spolupracovaly se sítěmi a nevládními organizacemi, které se v úzkém kontaktu s rodinami a komunitami zabývají vzděláváním, osvětou a mediační činností v otázce mrzačení ženských pohlavních orgánů, a aby financovaly jejich činnost;

31. žádá členské státy, aby šířily přesné informace, které by byly srozumitelné i pro negramotnou populaci, a to zejména prostřednictvím zastupitelských úřadů členských států při udělování víz; domnívá se dále, že informace o důvodech tohoto zákonem stanoveného zákazu musí poskytovat také imigrační úřady při vstupu do hostitelské země, aby rodiny pochopily, že zákaz tohoto tradičního aktu není v žádném případě útokem na jejich kulturu, nýbrž právní ochranou žen a dívek; domnívá se, že je nutno informovat jednotlivé rodiny o tom, že prokázané mrzačení může mít za následek trestní postih, včetně trestu odnětí svobody;

32. požaduje zlepšení právního postavení žen a dívek v zemích, kde se provádí mrzačení pohlavních orgánů, aby se posílila sebedůvěra, vlastní iniciativa a odpovědnost žen;

33. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.

Mnohojazyčnost: výhoda pro Evropou i společný závazek

P6_TA(2009)0162

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 24. března 2009 o mnohojazyčnosti: přínos pro Evropu i společný závazek (2008/2225(INI))

(2010/C 117 E/10)

Evropský parlament,

- s ohledem na články 149 a 151 Smlouvy o ES,
- s ohledem na články 21 a 22 Listiny základních práv Evropské unie,
- s ohledem na Úmluvu UNESCO o zachování nemateriálního kulturního dědictví z roku 2003,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 18. září 2008 nazvané Mnohojazyčnost: přínos pro Evropu i společný závazek (KOM(2008)0566) a rovněž pracovní dokument útvarů Komise, který je k tomuto sdělení přiložen (SEK(2008)2443, SEK(2008)2444 a SEK(2008)2445),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 13. dubna 2007 nazvané Rámec pro evropský průzkum jazykových znalostí (KOM(2007)0184),

Úterý 24. března 2009

- s ohledem na pracovní dokument útvarů Komise ze dne 15. listopadu 2007 nazvaný „Zpráva o provádění akčního plánu Podpora výuky jazyků a jazykové rozmanitosti“ (KOM(2007)0554) a rovněž pracovní dokument Komise, který je k němu přiložen (SEK(2007)1222),
  - s ohledem na své usnesení ze dne 10. dubna 2008 o evropském programu pro kulturu v globalizovaném světě ⁽¹⁾,
  - s ohledem na své usnesení ze dne 15. listopadu 2006 o nové rámcové strategii pro mnohojazyčnost ⁽²⁾,
  - s ohledem na své usnesení ze dne 27. dubna 2006 o podpoře mnohojazyčnosti a výuky jazyků v Evropské unii: Evropský ukazatel jazykových znalostí ⁽³⁾,
  - s ohledem na usnesení ze dne 4. září 2003 s doporučeními Komisi týkajícími se evropských regionů a méně používaných jazyků – jazyky menšin v EU – v kontextu rozšíření a kulturní rozmanitosti ⁽⁴⁾,
  - s ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1934/2000/ES o evropském roce jazyků 2001 ze dne 17. července 2000 ⁽⁵⁾,
  - s ohledem na závěry předsednictví Evropské rady ze zasedání v Barceloně ze dne 15. a 16. března 2002,
  - s ohledem na závěry Rady ve složení pro vzdělávání, mládež a kulturu ze dne 21. a 22. května 2008, zejména ty, které se týkají mnohojazyčnosti,
  - s ohledem na závěry Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě dne 20. listopadu 2008 o podpoře kulturní rozmanitosti a mezikulturního dialogu ve vnějších vztazích Unie a jejích členských států ⁽⁶⁾,
  - s ohledem na stanovisko Výboru regionů o mnohojazyčnosti ze dne 18. a 19. června 2008 ⁽⁷⁾ a stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 18. září 2008 o mnohojazyčnosti,
  - s ohledem na článek 45 jednacího řádu,
  - s ohledem na zprávu Výboru pro kulturu a vzdělávání a stanovisko Výboru pro zaměstnanost a sociální věci (A6-0092/2009),
- A. vzhledem k tomu, že jazyková a kulturní rozmanitost má značný dopad na každodenní život občanů Evropské unie zásluhou pronikání médií, rostoucí mobility, migrace a postupu globalizace,
- B. vzhledem k tomu, že získání různorodých jazykových znalostí je považováno za mimořádně důležité pro všechny občany EU, neboť jim umožňuje plně využívat hospodářského, sociálního a kulturního přínosu plynoucího z volného pohybu uvnitř Unie a z jejích vztahů se třetími zeměmi,

⁽¹⁾ Přijaté texty, P6_TA(2008)0124.

⁽²⁾ Úř. věst. C 314 E, 21.12.2006, s. 207.

⁽³⁾ Úř. věst. C 296 E, 6. 12. 2006, s. 271.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 76 E, 25. 3. 2004, s. 374.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 232, 14.9.2000, s. 1.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 320, 16.12.2008, s. 10.

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 257, 9. 10. 2008, s. 30.

Úterý 24. března 2009

- C. vzhledem k tomu, že mnohojazyčnost má vzrůstající význam nejenom ve vztazích mezi jednotlivými členskými státy, ale také v kontextu soužití v našich multikulturních společnostech a společné politiky Evropské unie,
- D. vzhledem k tomu, že je nezbytné, aby bylo hodnocení mnohojazyčnosti prováděno uznávanými nástroji, jakým je společný evropský referenční rámec pro jazyky (CEFR) a jiné,
- E. vzhledem k tomu, že některé evropské jazyky představují základní pojítko ve vztazích se třetími zeměmi a rovněž mezi národy nejrůznějších oblastí světa,
- F. vzhledem k tomu, že jazyková rozmanitost je uznána jako občanské právo podle článků 21 a 22 Listiny základních práv a že cílem mnohojazyčnosti by rovněž mělo být povzbuzování respektu k rozmanitosti a toleranci v zájmu předcházení nebezpečí případných konfliktů, ať již aktivních či pasivních, mezi různými jazykovými společenstvími v rámci členských států,
1. vítá sdělení o mnohojazyčnosti předložené Komisí a rovněž pozornost, kterou mu Rada věnovala;
  2. opakuje své stanovisko k mnohojazyčnosti a kulturní rozmanitosti, které zaujímá po dlouhou dobu;
  3. klade důraz na uznání rovnosti úředních jazyků EU ve všech oblastech veřejné činnosti;
  4. domnívá se, že evropská jazyková rozmanitost představuje významný kulturní majetek a bylo by nesprávné, kdyby se Evropská unie omezila na používání jediného hlavního jazyka;
  5. považuje roli orgánů EU, pokud jde o tento princip jazykové rovnosti, za zásadní, a to jak ve vztazích mezi členskými státy a v samotných orgánech EU, tak ve vztazích občanů EU k vnitrostátním správám a orgánům Společenství a mezinárodním institucím a organizacím;
  6. připomíná, že se důležitost mnohojazyčnosti netýká pouze hospodářských a sociálních aspektů, ale že je nutno věnovat pozornost i hlediskům vztahujícím se ke kulturní a vědecké tvorbě a jejich šíření i význam překladů jak literárních, tak odborných v životě občanů a v dlouhodobém/udržitelném rozvoji EU; a v neposlední řadě úlohu, kterou hrají jazyky ve formování a v posilování identity;
  7. zdůrazňuje, že mnohojazyčnost je tématem, které prostupuje celou Evropu a které má významný vliv na životy evropských občanů; vyzývá proto členské státy, aby mnohojazyčnost zahrnuly i do dalších politik než jen do politiky vzdělávání, např. do politik v oblasti celoživotního vzdělávání, sociálního začlenění, zaměstnanosti, sdělovacích prostředků a výzkumu;
  8. považuje tvorbu specifických podpůrných programů pro překládání a pro mnohojazyčné terminologické databáze za vysoce důležité;
  9. připomíná, že informační a komunikační technologie by měly být používány na podporu mnohojazyčnosti a proto zdůrazňuje úlohu a používání vhodného mezinárodního standardu (ISO 10646) – který umožňuje zastoupení abeced všech jazyků – ve správních systémech a médiích na evropské úrovni, jakož i na úrovni členských států;
  10. navrhuje vytvoření evropského dne překladatelů a tlumočnicků případně zohlednění těchto povolání a zvýšení jejich prestiže v rámci Evropského dne jazyků, který je každoročně připomínán 26. září;
  11. zastává stanovisko, že je nezbytné zachovat mnohojazyčnost v zemích nebo regionech, kde vedle sebe existují dva nebo více úředních jazyků;

Úterý 24. března 2009

12. zdůrazňuje, že je důležité, aby v členských státech, na jejichž území se současně používá více úředních jazyků, byla zajištěna plná možnost dorozumění, a to zvláště v záležitostech týkajících se starších osob a v oblasti spravedlnosti, zdravotnictví, státní správy a zaměstnanosti;
13. podporuje, aby se úředníci, kteří při své práci přicházejí do styku s občany jiného členského státu, učili druhý jazyk používaný v rámci Evropské unie;
14. domnívá se, že je nezbytné a vhodné v zájmu osobního a odborného rozvoje vytvořit příležitosti ke studiu cizích jazyků v dospělosti a prostřednictvím programů odborného a celoživotního vzdělávání;
15. zdůrazňuje, že je velmi důležité věnovat zvláštní pozornost žákům, kteří se nemohou vzdělávat ve svém mateřském jazyce, a poskytovat jim ve škole zvláštní podporu, a velmi pozitivně hodnotí návrh Komise podpořit ve vzdělávání princip „mateřština plus dva“;
16. vyjadřuje politování nad tím, že Komise doposud nevytvořila víceletý program pro jazykovou rozmanitost a studium jazyků ani Evropskou agenturu pro jazykovou rozmanitost a studium jazyků, jak bylo požadováno ve výše uvedeném usnesení přijatém velkou většinou Parlamentu dne 4. září 2003;
17. zdůrazňuje rovněž důležitost úplné znalosti úředních jazyků hostitelské země pro plné začlenění přistěhovalců a jejich rodin a zdůrazňuje, že vnitrostátní vlády musí účinně podporovat zvláštní jazykové kurzy, zejména pro ženy a starší lidi; vyzývá členské státy, aby postupovaly odpovědně vůči přistěhovalcům a poskytly jim nezbytné prostředky, které jim umožní studovat jazyk a poznat kulturu hostitelské země, a zároveň jim daly možnost udržet si vlastní jazyk a podporovaly je v jeho používání;
18. připomíná, že je z těchto důvodů nezbytné zajistit kvalitní výuku v této perspektivě, včetně příslušné odborné přípravy učitelů;
19. zdůrazňuje, že musí být vysoce hodnocena předškolní výuka jazyků, a především národního jazyka země, kde děti navštěvují školu;
20. zastává stanovisko, že děti by měly být ve vlastním zájmu schopny hovořit jazykem země, v níž žijí, aby se v průběhu vzdělávání či následné odborné přípravy nestaly obětí diskriminace a aby byly schopny účastnit se rovnocenným způsobem všech aktivit;
21. navrhuje členským státům, aby prozkoumaly možnost výměny učitelů na jednotlivých úrovních vzdělávání za účelem výuky jednotlivých předmětů v rozdílných jazycích, a domnívá se, že by tato možnost měla být využita, a to především v okrajových regionech, přičemž by se tak zvýšila mobilita pracovníků a znalost jazyků občany;
22. považuje za nezbytné podporovat mobilitu a výměnu učitelů a studentů jazyků; připomíná, že pohyb učitelů jazyků v Evropské unii umožní zajišťovat účinný kontakt nejvyššího možného počtu těchto odborníků s přirozeným prostředím jazyků, které vyučují;
23. vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly pracovní mobilitu učitelů a spolupráci mezi školami z různých zemí zaměřenou na uskutečňování technologicky a kulturně inovačních pedagogických projektů;
24. povzbuzuje a podporuje zavedení nepovinné výuky menšinových a autochtonních mateřských jazyků a cizích jazyků ve školní nabídce nebo jako mimoškolní aktivitu otevřenou společnosti;
25. vyzývá Radu, aby vypracovala výroční zprávu o pokroku, kterého členské státy dosáhly v oblasti mnohojazyčnosti ve formálních a neformálních vzdělávacích systémech, odborné přípravě a vzdělávání dospělých, a aby se v této zprávě zabývala vztahem mezi výskytem národních, regionálních a menšinových jazyků a přistěhovalcům;

Úterý 24. března 2009

26. znovu opakuje svůj dlouhodobý závazek k podpoře studia jazyků, mnohojazyčnosti a jazykové rozmanitosti v Evropské unii včetně regionálních a menšinových jazyků, které představují kulturní hodnoty, jež je třeba ochraňovat a pečovat o ně; domnívá se, že mnohojazyčnost je významná pro účinnou komunikaci a představuje nástroj pro snadnější porozumění mezi lidmi a pro lepší přijímání rozdílů a menšin;
27. doporučuje, aby akademické osnovy v členských státech zahrnovaly volitelné studium třetího cizího jazyka, které by začínalo na úrovni středních škol;
28. zdůrazňuje, že je důležité studovat jazyky sousedních zemí, neboť se tak usnadní komunikace a posílí vzájemné porozumění v Evropské unii a současně se posílí Společenství;
29. doporučuje, aby bylo podporováno studium jazyků sousedních členských států a regionů zejména v příhraničních regionech;
30. zdůrazňuje, že je nezbytné propagovat a podporovat rozvoj inovativních pedagogických modelů a přístupů ve výuce jazyků za účelem podpory získání jazykových schopností a zvyšování informovanosti a motivace občanů;
31. navrhuje, aby na všech úrovních vzdělávání bez ohledu na zeměpisné prostředí byli k dispozici kvalifikovaní učitelé cizích jazyků;
32. doporučuje, aby byly vyslechnuty názory evropských svazů a asociací učitelů živých jazyků, pokud jde o programy a metodologie, které mají být použity;
33. trvá na důležitosti politiky pobízení ke čtení a šíření literární tvorby pro dosažení uvedených cílů;
34. vítá záměr Komise provádět informační kampaně o přínosech vzdělávání prostřednictvím médií a za využití nových technologií; žádá Komisi, aby využila výsledky konzultací týkající se jazykového vzdělávání dětí migrantů a výuky jazyka a kultury jejich země původu v hostitelském členském státě.
35. doporučuje a pobízí k využívání informačních a komunikačních technologií jako nezbytného nástroje ve výuce jazyků;
36. znovu opakuje, že vnímá jako politickou prioritu získání jazykových schopností prostřednictvím studia dalších jazyků EU, z nichž jeden by měl být jazykem sousední země a jeden by měl být mezinárodním jazykem, tzv. „lingua franca“; domnívá se, že by tak občané získali znalosti a kvalifikaci, které jim umožní podílet se na demokratické společnosti ve smyslu aktivního občanství, zaměstnatelnosti a znalosti jiných kultur;
37. navrhuje, aby byla také v dostatečné míře zajištěna přítomnost mnohojazyčnosti ve sdělovacích prostředcích a na internetu, a především v jazykové politice evropských stránek a portálů a dalších internetových stránek a portálů spjatých s Evropskou unií, kde je nutné plně respektovat evropskou mnohojazyčnost, alespoň pokud jde o 23 úředních jazyků Evropské unie;
38. bere na vědomí, že používání titulků v televizních programech pomůže při učení a procvičování jazyků EU a přispívá k lepšímu porozumění kulturnímu pozadí audiovizuálních produkcí;
39. vyzývá EU, aby čerpala z inherentních výhod evropských jazyků ve svých vnějších vztazích, a dovolává se toho, aby byla tato nadhodnota uchováována v kulturním, hospodářském a sociálním dialogu se zbytkem světa, a aby tak bylo posíleno postavení EU na mezinárodní scéně, a aby to přineslo výhody třetím zemím v souladu s rozvojovou politikou, kterou podporuje EU;

Úterý 24. března 2009

40. navrhuje, aby Rada spolu s občanskou společností uspořádala první evropskou konferenci o jazykové rozmanitosti, na níž by mohla proběhnout rozsáhlá diskuse o této problematice, a to v rámci doporučení mezinárodní odborné komise OSN pro původní jazyky obsaženém ve zprávě Stálého fóra pro otázky původních obyvatel, která byla přijata na jeho sedmém zasedání v květnu 2008 (zpráva o sedmém zasedání (E/2008/43));
41. věří, že by v souvislosti s celoživotním vzděláváním měla být poskytována dostatečná podpora občanům všech věkových skupin, aby mohli neustále rozvíjet své jazykové znalosti prostřednictvím přístupu k vhodnému jazykovému vzdělávání nebo k jiným prostředkům usnadňujícím komunikaci, včetně velmi raného studia jazyků, s cílem zlepšit jejich sociální zařazení, pracovní vyhlídky a dobré životní podmínky;
42. vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly opatření, která by usnadňovala studium jazyků osobám ve znevýhodněných podmínkách, osobám patřícím k národnostním menšinám nebo migrantům a umožnily jim naučit se jazyk/y hostitelské země a/nebo regionu v zájmu dosažení sociálního začlenění a boje proti sociálnímu vyloučení; zdůrazňuje, že je nezbytné, aby migranti mohli při rozvíjení svých jazykových dovedností používat svůj hlavní jazyk; naléhavě proto žádá členské státy, aby podpořily užívání hlavního jazyka, kterým tyto osoby mluví, jakož i výuku místních jazyků;
43. soudí, že musí být posílena podpora mezinárodnímu vlivu těch evropských jazyků ve světě, které představují nadhodnotu evropského projektu, neboť jsou podstatné v lingvistických, historických a kulturních vztazích existujících mezi EU a třetími zeměmi, a v souvislosti s podporou demokratických hodnot v těchto zemích;
44. soudí, že evropským podnikům, zejména malým a středním podnikům, musí být poskytnuta účinná podpora pro výuku a používání jazyků, čímž jim bude usnadněn přístup na světové trhy, zejména na rozvíjející se trhy;
45. zdůrazňuje právo spotřebitelů získat veškeré informace o výrobcích, které jsou prodávány v místě jejich pobytu, v jazyce či jazycích, které jsou v daném místě úředními jazyky;
46. upozorňuje na nebezpečí, které s sebou může přinést jazyková propast mezi lidmi z různých kultur a sociální propast mezi lidmi, kteří mluví více jazyky a těmi, kteří mluví jen jedním jazykem; upozorňuje na skutečnost, že nedostatek jazykových dovedností vytváří v mnoha členských státech i nadále vážnou překážku sociálnímu a pracovnímu začlenění zahraničních pracovníků; naléhá proto na Komisi a členské státy, aby přijaly opatření k zúžení propasti mezi lidmi se znalostí více jazyků, kteří mohou získat lepší příležitosti v EU, a lidmi, kteří znají pouze jeden jazyk a kteří mají jen omezené možnosti;
47. domnívá se, že by mělo být podporováno studium jazyků třetích zemí, včetně jazyků v rámci EU;
48. požaduje, aby ukazatele jazykových znalostí v co nejkratším termínu zahrnovaly všechny úřední jazyky EU, aniž by tím utrpělo jejich rozšíření na ostatní jazyky, kterými se hovoří v Evropské unii;
49. poukazuje na to, že v rámci sběru údajů o jazykových znalostech je třeba vypracovat testy čtyř lingvistických kompetencí: porozumění psanému projevu, porozumění mluvenému projevu, písemné vyjadřování a ústní vyjadřování;
50. žádá Komisi a členské státy, aby usilovněji podporovaly spolupráci mezi členskými státy prostřednictvím využívání otevřené metody koordinace s cílem usnadnit výměnu zkušeností a osvědčených postupů v oblasti mnohojazyčnosti a zohledňovaly přitom i zaznamenané hospodářské přínosy, například v podnicích, v nichž se uplatňuje mnohojazyčnost;
51. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států.